

ISSN:1306-3111
e-Journal of New World Sciences Academy
2008, Volume: 3, Number: 2
Article Number: B0011

HEALTH SCIENCES

PHYSICAL EDUCATION AND SPORT

Received: February 2007

Accepted: February 2008

© 2008 www.newwsa.com

Fusun Öztürk Kuter

Ramiz Arabacı

University of Uludag

ozturkf@uludag.edu.tr

Bursa-Turkiye

**OLİMPİYATLAR İÇİN SPORDA YETENEK SEÇİMİ VE SPORA YÖNLENDİRME
PROJESİ 1.AŞAMA SONUÇLARININ İNCELENMESİ (BURSA ÖRNEĞİ)**

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Bursa ilindeki Olimpiyatlar için Sporda Yetenek Seçimi ve Spora Yönlendirme Projesi I. Aşama sonuçlarının incelenmesidir. 7-12 yaş grubundan 8838 öğrenciyi kapsayan bu çalışma, yaş gruplarına göre ulusal fiziksel uygunluk normlarının belirlenmesine katkı sağlaması açısından önemlidir. Her okulun sonuçları her yaş grubu kız ve erkekleri olarak ayrı ayrı oluşturulduktan sonra bir dosya şeklinde GSİM spor uzmanları tarafından bilgisayar kayıtları yapılmıştır. Bütün veri girişleri tamamlandıktan sonra istatistiksel değerlendirilmeler S.P.S.S. programında yapılmıştır. İki grup arasındaki farklılıkları incelemek amacıyla Independent T testi, ikiden fazla grup arasındaki farklılıkları incelemek amacıyla One Way Anova ve Bonferroni testleri kullanılmıştır. Sonuç olarak, 7-12 çocukluk döneminde hız, koordinasyon, beceri ve kuvvet yaşa ve cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Bu farklılık yaşla birlikte doğru orantılıdır ve cinsiyete göre karşılaştırma yapıldığında erkekler lehine bulunmuştur. Elde edilen sonucun bu alandaki mevcut literatüre uygun olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yetenek Seçimi, Sprint, 8 Koşusu.

**EXAMINING THE I. LEVEL RESULTS OF THE TALENT SELECTION IN SPORTS AND
DIRECTING TO SPORTS PROJECT FOR THE OLYMPIC GAMES (BURSA SAMPLE)**

ABSTRACT

The aim of this research is examining the I. level results of the talent selection in sports and directing to sports project for the Olympic games in Bursa. This study which includes 8838 students between the ages 7 and 12, is important for determining the national physical fitness according to the age groups. Every schools results were formed according to the age groups of girls and boys and then saved in computers by the sport experts. After these statistical evaluations were done in SPSS programme. To find the difference between two groups Independent T test, to find the difference between more than two groups One Way Anova and Bonferroni tests were applied. As a result, speed, coordination, skill and strength show differences in the childhood period between the ages of 7 and 12. This difference is well-proportional with the age and when it is compared with the gender the results were found in favour of boys. It can be seen that the findings are appropriate to the present literature.

Keywords: Talent Selection, Sprint, 8 Running

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Ülkemizde nüfusumuzun büyük çoğunluğunu oluşturan çocuk ve gençlerimizi, genel eğitimin ayrılmaz ve önemli bir parçası olan sporla eğitimine de ağırlık verilerek, tesadüflere yer bırakılmadan bilimsel ve çağdaş anlayışa uygun olarak yetişip ve gelişmelerinin sağlanması, çocuklara spor ortamının sunulması, spor yapma fırsatının tanınması, yeteneklerinin tespiti, yönlendirilmesi ve takibinin yapılması amacı ile hazırlanan "**Olimpiyatlar İçin Sporda Yetenek Seçimi ve Spora Yönlendirme Projesi**" Gençlik ve Spor il müdürlüklerine gönderilmiştir [1].

Bu genelgede ülkemiz nüfusunun oluşturan çocuk ve gençlerimizi genel eğitimin ayrılmaz ve önemli parçası olan sporla fiziksel eğitime de ağırlık verilerek, tesadüflere yer bırakılmadan bilimsel ve çağdaş anlayışa uygun olarak yetişip gelişmelerinin sağlanması temel hedef olarak belirlenmiştir.

Genelgede ifade edildiği üzere, gelişen iletişim teknolojisiyle birlikte bireyler ve ülkeler adına ulusal ve uluslararası saygınlık kazandıran ve toplumsal dinamik sporun, arzu edilen düzeyde yaşam boyu sürdürülmesi ve kalıcı kalması erken yaşlarda başlayan spor eğitimi ve kültürü ile mümkün görülmektedir. Bunun önemini bilen ülkeler spora geniş tabanlı olarak yatırım yapmakta, alt yapı, tesis, eğitici ve teknolojik destekle çocukları en uygun oldukları yaşlarda yetenekli olabilecekleri spor dallarına yönlendirerek sistemli bir şekilde yetişmelerini sağlamaktadır.

Bu doğrultuda Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ile işbirliği içerisinde hazırlanıp Genel Müdürlüğümüz Spor Eğitim ve Bilim Kurulunca kabul edilen ve geleceğin elit sporcularını yetiştirmede önemli destek sağlayacağı düşünülen "**Olimpiyatlar İçin Sporda Yetenek Seçimi ve Spora Yönlendirme Projesi**" nin ilk etapta 8-12 yaş grupları arasındaki çocuklarımızı kapsayacak şekilde tüm Gençlik ve Spor il müdürlüklerimizce uygulanmaya konulması istenmiştir.

Sporun evrensel boyutları ve toplumdaki değeri, yeni yaklaşım modellerinin ortaya konulmasını zorunlu kılmaktadır. Günümüzde iki temel yaklaşım önem kazanmıştır. Öncelikle sporun bir yaşam biçimi olarak kabul edilmesi, daha sonra da sporda uluslararası rekabet içerisinde sınırları zorlayıcı uygun bireylerin seçimidir. Sporcunun seçimindeki bir diğer önemli konu, ilgili spor dalına morfolojik ve fizyolojik açıdan uygun kişilerin başlangıçtaki tespitidir. Böylece spora ve sporcuya yapılacak yatırımın verimli olmasının ilk adımı atılacaktır. Bu itibarla, ülkemizde de spora yakınlık ve yetenek seçimi gelecekte uluslararası rekabette hak ettiğimiz yeri almamızı sağlayacaktır [2].

Sportif performans bir bileşenler bütünüdür. Bu bütün içerisinde yer alan çeşitli bileşenler karşılıklı etkileşimlerin yönü ve derecesi performansı belirler. Gelecekte ülkeyi temsil edecek sporcuların önceden belirlenmesi önemlidir. Çünkü elit sporcuyu yetiştirmek uzun ve pahalı bir yatırım gerektirmektedir [3].

Toplumların temel amaçlarının başında fiziksel ve ruhsal açıdan sağlıklı bireyler yetiştirmek gelir. Çocukların tüm gelişmelerinin fiziksel gelişimleriyle yakından ilgili olması, onların gelişen çağda, spor bilimi ve yönetimi çerçevesinde spora yönlendirilmelerini gerekli kılar. Bu bakımdan ülkemizde oldukça büyük potansiyele sahip 7-14 yaş kız ve erkek çocukların antropometrik ve motor özelliklerinin bilinmesi için, yaş gruplarına göre ulusal fiziksel uygunluk normlarının ortaya çıkarılarak bedensel özelliklerinin tanınması gerekmektedir [4].

Vücut formu ve fiziksel aktivitelerin Sağlıkla ilişkisi eğitim çalışmalarını için önemli bir alan haline gelmiştir. The American

Association for Health, Physical Education, Recreation and Dance (AAHPERD) 1961'de yapılan ilk çalışmalardan bu yana fiziksel uygunluk testlerinin gelişimde liderliği yapmaktadır. Aerobik Çalışmalar Enstitüsü fiziksel uygunluğun sağlık ile ilişkisini vurgulayan bilgiler vermektedir [5].

Fiziksel uygunluk; hareketlerin doğru olarak yapılmasını ve fiziksel dayanıklılıkla ilgili olarak vücudun kondisyon durumunu ifade eder. Diğer bir tanıma göre ise fiziksel uygunluk kişinin çalışma kapasitesidir. Bu kapasite kişinin kuvvetine, dayanıklılığına, çabukluğuna ve bu unsurların birlikte çalışmasına bağlıdır. Uygunluk(fitness) kavramı günümüzde her alanda geçerliliği olan ve çeşitli testlerle ölçülebilen bir özellik haline gelmiştir. Sporla ilişkili fiziksel uygunluk testleri ve sağlıkla ilişkili, hastalıklara karşı koruyucu fitness testleri yanında sosyal alanda ve eğlendirici aktivitelerde bireyin uygunluğunu araştıran testler de mevcuttur [6].

Ulusal sağlık düzeyini geliştirmek amacıyla yapılacak çalışmaların stratejilerini belirlemek açısından, popülasyonun statüsünü gözleyebilmek ve tanıyabilmek için temel bilgilere gereksinim vardır. Bu amaçla yapılan çalışmalarda; Ülkede yaşayan insanların yaş gruplarına göre (çocuklar, yetişkinler gibi) sağlığının, yaşam biçiminin, refahının kısaca hayat kalitesinin araştırılmasına yardımcı olacak, fiziksel uygunluk düzeylerinin ve aktivitelerinin niceliksel(kantitatif) olarak belirlenmesi sağlanacaktır. WHO, FİMS, ACSM, CDC, AB ve UNESCO gibi kuruluşlar fiziksel aktiviteyi, spor ve fiziksel uygunluk düzeyini ilerletmek ve geliştirmek için çeşitli araştırmalar yapmaktadır. Hepsinin amacı toplumun sağlıklı ve huzur içersinde olması, pasif yaşamdan ve fiziksel uygunluk düzeyinin düşüklüğünden kaynaklanan çeşitli olumsuzlukların, hastalıkların önüne geçebilmektir [7].

Spor biliminde temel yaklaşım spora katılımdır. Çocuklara spor ortamının sunulması, spor yapma fırsatlarının tanınması, gelecekteki şampiyonların çıkartılmasının ön şartı olarak kabul edilmektedir. Bu çerçevede proje kapsamı geniş tutularak spora katılımının teşvik edilmesi de hedeflenmiştir. Katılım getirdiği önemli bir fırsat çocukların değerlendirilmesi ve spor dallarına yönetilmesinde olabilecek hataları en aza indirmektir. Türkiye hem ülke nüfusu hem de çocuk ve gençlik yoğunluğu olarak çok önemli bir değere sahiptir. Olimpiyatlar İçin Sporda Yetenek Seçimi ve Spora Yönlendirme Projesindeki temel amaç bu büyük potansiyeli harekete geçirmek ve geleceğin sağlıklı toplumunu oluşturmak, aynı zamanda da uluslararası sportif rekabette başarıyı yakalamaktır. Proje genel hatlarıyla aşağıda belirtilen 4 aşamadan oluşmaktadır [2].

I. Aşama: İlköğretim okullarında spora yatkınlık ölçümlerinin yapılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi. Bu aşama okulların beden eğitimi öğretmenleri tarafından yapılacaktır.

II. Aşama: İlköğretim okullarında yapılan değerlendirme sonuçlarına göre seçilen çocukların daha kapsamlı test bataryası ile ölçümü. Beden eğitimi ve Spor Yüksekokulları (BESYO) uzmanlarınca yapılacaktır.

III. Aşama: II. aşamada BESYO elemanlarınca seçilen çocukların 8 haftalık temel spor eğitim programına katılmasını içermektedir

IV. Aşama: Çok yönlü temel spor eğitim süreci sonunda spor dallarına yönlendirme testlerini ve çocukların yetenekli oldukları spor gruplarına yönlendirilmesini kapsamaktadır.

Dördüncü aşamadan sonra seçilen çocuklar, bölge veya kulüp spor okullarında yeteneklerine uygun birkaç sporun temel eğitimini sürdürecektir, yetenekleri belirlendikçe yaş grubu ve spor dalının özelliklerine göre belirlenen spora yönelme sürecine gireceklerdir.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu araştırmanın amacı ise Bursa ilindeki Olimpiyatlar için Sporda Yetenek Seçimi ve Spora Yönlendirme Projesi I.Aşama sonuçlarının incelenmesidir. 7-12 Yaş grubundan 8838 kişiyi kapsayan bu çalışma, yaş gruplarına göre ulusal fiziksel uygunluk normlarının belirlenmesine katkı sağlaması açısından önemlidir. Projenin I. Aşama test bataryaları olan 30 m Sürat Koşusu ve Sekiz Koşusu 34 ayrı okuldan beden eğitimi öğretmenleri tarafından, ihtiyaç duyulan okullarda Gençlik Spor İl Müdürlüğü (GSİM) spor uzmanlarının da yardımıyla gerçekleştirilmiştir.

3. YÖNTEM (METHOD)

Olimpiyatlar İçin Sporda Yetenek Seçimi ve Spora Yönlendirme Projesi I.Aşamasını Bursa ilinde uygulamaya geçirmek amacıyla Bursa Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün (GSİM) proje ile ilgili olarak görevlendirilen şube müdürü ve spor uzmanı ile ortak bir planlama yapılmıştır. Buna göre mevcut ilköğretim okulları içersinden, beden eğitimi öğretmeni bulunan ve fiziki olanakları sağlıklı ölçümler yapmaya uygun olan 34 okul belirlenmiştir. İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile gerekli görüşme ve yazışmalar tamamlanarak onay alınmıştır. Proje çerçevesinde görev alan beden eğitimi öğretmenlerine Bursa GSİM toplantı salonunda sunum yapılarak proje hakkında bilgi verilmiş ve I.aşama testleri ile uygulamada dikkat edilecek hususlar görevli spor uzmanı tarafından açıklanmıştır.

Araştırma Grubu: Test ölçümlerine 7-12 yaş gruplarında 4196 kız, 4642 erkek olmak üzere 8838 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin yaş gruplarına göre dağılımı tablo 1'de gösterilmiştir.

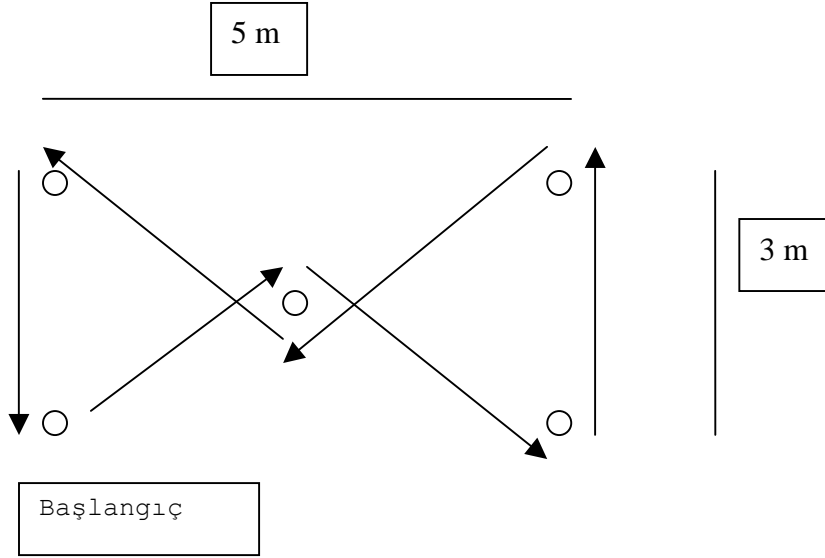
Tablo 1. Deneklerin yaş gruplarına göre dağılımları
(Table 1. Distribution of subjects according age)

Cinsiyet	Toplam						(N)
	7	8	9	10	11	12	
Kız	17	565	1083	969	756	706	4196
Erkek	113	628	1065	1141	820	875	4642
Toplam	230	1193	2148	2110	1576	1581	8838

Uygulanan Testler: I.Aşama test bataryaları olan 30m. Sürat Koşusu ve Sekiz Koşusu (şekil 1) beden eğitimi öğretmenleri tarafından ihtiyaç duyulan okullarda GSİM spor uzmanlarının da yardımıyla gerçekleştirilmiştir.

7-10 yaş çocuğun hareket süratinde keskin bir artış olmakta ve 10 yaşında sürat kapasitesinin doruk noktasına ulaşmaktadır. Ayrıca bu yaş grubu çocuklarda laktik asit kapasitesi tam gelişmediğinden çocuklar için anaerobik-alaktik dayanıklılık testleri 8-10 sn'yi geçmemelidir [8].

Bu nedenle 7-12 yaş grubu çocuklarda koordinasyon ve çevikliği ölçmede kullanılan, uygulanabilir ve güvenilir bir saha testi olan sekiz koşusu ile çocuklarda koşu süratini ölçebilen, uygulaması en kolay ve güvenilir saha testi olan 30m Sürat Koşusu testleri ile ölçüm yapılmıştır.

Şekil 1. 8 Koşusu parkuru
(Figure 1. 8 Running racecourse)

Verilerin Değerlendirilmesi: Ölçüm sonuçları, sınıf mevcutlarının kız ve erkek için ayrı ayrı hazırlanan listeleri üzerine iki ayrı sütun şeklinde kaydedilmiştir. Her okulun sonuçları her yaş grubu kız ve erkekleri olarak ayrı ayrı oluşturulduktan sonra bir dosya şeklinde GSİM spor uzmanları tarafından bilgisayar kayıtları yapılmıştır. Bütün veri girişleri tamamlandıktan sonra istatistiksel değerlendirmeler S.P.S.S 13 programında yapılmıştır. İki grup arasındaki farklılıkları incelemek amacıyla Independent T testi, ikiden fazla grup arasındaki farklılıkları incelemek amacıyla One Way Anova ve Bonferroni testleri kullanılmıştır.

4. BULGULAR (FINDINGS)

Araştırmamızda elde edilen bulgular tablo 2-11'de ve Grafik 1, 2'de gösterilmektedir

Tablo 2. 7 Yaş grubu erkek ve kız öğrencilerinin karşılaştırılması
(Table 2. Comparison of 7 age boy and girl students)

Test	Cinsiyet	N	Mean (sn)	Sd	T	Anlamlılık
Otuz Metre	Kız	117	7,23	1,01	6.777	P<0.001
	Erkek	113	6,38	,86		
Sekiz Koşusu	Kız	117	8,69	1,92	0.474	P>0.05
	Erkek	113	8,57	2,05		

Araştırmaya katılan 7 yaş kız (n=117) ve erkek (n=113) öğrencilerinin otuz metre sprint ortalama değerleri sırasıyla 7.23 sn ve 6.38 sn, sekiz koşusu testindeki ortalama değerleri ise sırasıyla 8.69 sn ve 8.57 sn olarak belirlendi. Erkek ve kız öğrencilerin otuz metre koşu testindeki ortalama değerleri arasında istatistiksel fark bulundu ($p<0.001$), oysa sekiz koşusu testindeki ortalama değerler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı ($p>0.05$).

Tablo 3. 8 Yaş grubu erkek ve kız öğrencilerinin karşılaştırılması
(Table 3. Comparison of 8 age boy an girl students)

Test	Cinsiyet	N	Mean (sn)	Sd	T	Anlamlılık
Otuz Metre	Kız	565	7,02	,93	6.926	P<0.001
	Erkek	628	6,63	1,00		
Sekiz Koşusu	Kız	565	9,59	2,29	5.060	P<0.001
	Erkek	628	8,94	2,12		

Araştırmaya katılan 8 yaş kız (n=585) ve erkek (n=628) öğrencilerinin otuz metre sprint ortalama değerleri sırasıyla 7.02 sn ve 6.63 sn, sekiz koşusu testindeki ortalama değerleri ise sırasıyla 9.59 sn ve 8.94 sn olarak belirlendi. Erkek ve kız öğrencilerin otuz metre koşu testindeki ortalama değerleri arasında ve sekiz koşusu testindeki ortalama değerler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu (p<0.001).

Tablo 4. 9 Yaş grubu erkek ve kız öğrencilerinin karşılaştırılması
(Table 4. Comparison of 9 age boy an girl students)

Test	Cinsiyet	N	Mean (sn)	Sd	T	Anlamlılık
Otuz Metre	Kız	1083	6,61	,77	12.050	P<0.001
	Erkek	1065	6,21	,77		
Sekiz Koşusu	Kız	1083	9,21	1,56	7.563	P<0.001
	Erkek	1065	8,71	1,49		

Araştırmaya katılan 9 yaş kız (n=1083) ve erkek (n=1065) öğrencilerinin otuz metre sprint ortalama değerleri sırasıyla 6.61 sn ve 6.21 sn, sekiz koşusu testindeki ortalama değerleri ise sırasıyla 9.21 sn ve 8.71 sn olarak belirlendi. Erkek ve kız öğrencilerin otuz metre koşu testindeki ortalama değerleri arasında ve sekiz koşusu testindeki ortalama değerler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu (p<0.001).

Tablo 5. 10 Yaş grubu erkek ve kız öğrencilerinin karşılaştırılması
(Table 5. Comparison of 10 age boy an girl students)

Test	Cinsiyet	N	Mean (sn)	Sd	T	Anlamlılık
Otuz Metre	Kız	969	6,47	,81	9.163	P<0.001
	Erkek	1141	6,15	,84		
Sekiz Koşusu	Kız	969	8,76	2,43	6.022	P<0.001
	Erkek	1141	8,28	1,10		

Araştırmaya katılan 10 yaş kız (n=969) ve erkek (n=1141) öğrencilerinin otuz metre sprint ortalama değerleri sırasıyla 6.47 sn ve 6.15 sn, sekiz koşusu testindeki ortalama değerleri ise sırasıyla 8.76 sn ve 8.28 sn olarak belirlendi. Erkek ve kız öğrencilerin otuz metre koşu testindeki ortalama değerleri arasında ve sekiz koşusu testindeki ortalama değerler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu (p<0.001).

Tablo 6. 11 Yaş grubu erkek ve kız öğrencilerin karşılaştırılması
(Table 6. Comparison of 11 age boy an girl students)

Test	Cinsiyet	N	Mean (sn)	Sd	T	Anlamlılık
Otuz Metre	Kız	756	6,26	,62	13.377	P<0.001
	Erkek	820	5,86	,56		
Sekiz Koşusu	Kız	756	8,48	,96	7.378	P<0.001
	Erkek	820	8,13	,95		

Araştırmaya katılan 11 yaş kız (n=756) ve erkek (n=820) öğrencilerinin otuz metre sprint ortalama değerleri sırasıyla 6.26 sn

ve 5.86 sn, sekiz koşusu testindeki ortalama değerleri ise sırasıyla 8.48 sn ve 8.13 sn olarak belirlendi. Erkek ve kız öğrencilerin otuz metre koşu testindeki ortalama değerleri arasında ve sekiz koşusu testindeki ortalama değerler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($p<0.001$).

Tablo 7. 12 Yaş grubu erkek ve kız öğrencilerin karşılaştırılması
(Table 7. Comparison of 12 age boy an girl students)

Test	Cinsiyet	N	Mean (sn)	Sd	T	Anlamlılık
Otuz Metre	Kız	706	6,06	,66	13.610	P<0.001
	Erkek	875	5,63	,58		
Sekiz Koşusu	Kız	706	8,54	,79	13.483	P<0.001
	Erkek	875	7,99	,84		

Araştırmaya katılan 12 yaş kız (n=706) ve erkek (n=875) öğrencilerinin otuz metre sprint ortalama değerleri sırasıyla 6.06 sn ve 5.63 sn, sekiz koşusu testindeki ortalama değerleri ise sırasıyla 8.54 sn ve 7.99 sn olarak belirlendi. Erkek ve kız öğrencilerin otuz metre koşu testindeki ortalama değerleri arasında ve sekiz koşusu testindeki ortalama değerler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($p<0.001$).

Tablo 8. Yaşa göre 30 m koşu test değerlerinin karşılaştırılması-kız öğrenciler
(Table 8. Comparison of values of 30 m sprint test according age-girl students)

YAŞ	Mean (Sn)	N	SD	Min.	Max.	%	F	Anlamlılık
7	7,23	117	1,01	5,48	11,45	1,3	135,1	7-8 :ad 7-9:*
8	7,02	565	,93	4,84	10,63	6,4		7-10:* 7-11:*
9	6,61	1083	,76	4,20	10,93	12,3		7-12:* 8-9:*
10	6,48	969	,81	4,00	10,57	11,0		8-10:* 8-11:*
11	6,26	756	,61	4,00	8,60	8,6		8-12:* 9-10:*
12	6,07	706	,66	4,10	9,72	8,0		9-11:* 9-12:*
	6,49	4196	,83	4,00	11,45	47,5		10-11:* 10-12:*
								11-12:*

* : İstatistiksel olarak anlamlı fark var ($p<0.05$)
ad : İstatistiksel olarak anlamlı değildir ($p>0.05$)

Kız öğrencilerinin yaş gruplarına göre otuz metre koşu test değerleri karşılaştırıldığında 7-8 yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı ($p>0.05$). Diğer gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($p<0.05$).

Tablo 9. Yaşa göre 30 m koşu test değerlerinin karşılaştırılması-erkek öğrenciler
(Table 9. Comparison of values of 30 m sprint test according age-boy students)

YAŞ	Mean (Sn)	N	SD	Min.	Max.	%	F	Anlamlılık
7	6,38	113	,86	4,98	10,57	1,3	148,8	7-8:* 7-9:ad
8	6,63	628	1,00	4,73	12,06	7,1		7-10:* 7-11:*
9	6,21	1065	,77	4,10	10,71	12,1		7-12:* 8-9:*
10	6,15	1141	,83	4,10	10,64	12,9		8-10:* 8-11:*
11	5,86	820	,56	4,00	8,77	9,3		8-12:* 9-10:ad
12	5,63	875	,58	4,04	8,83	9,9		9-11:* 9-12:*
	6,08	4642	,82	4,00	12,06	52,5		10-11:* 10-12:*
								11-12:*

* : İstatistiksel olarak anlamlı fark var (p<0.05)

ad : İstatistiksel olarak anlamlı değildir (p>0.05)

Erkek öğrencilerinin yaş gruplarına göre otuz metre koşu test değerleri karşılaştırıldığında 7-9 yaş ve 9-10 yaşa grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı (p>0.05). Diğer gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu (p<0.05).

Tablo 10. Yaş gruplarına göre 8 koşusu test değerlerinin karşılaştırılması-kız öğrenciler
(Table 10. Comparison of values of 8 running test according age-girl students)

YAŞ	Mea (Sn)	N	SD	Min.	Max.	%	F	Anlamlılık
7	8,69	117	1,92	5,67	13,81	1,3	40,47	7-8:* 7-9:*
8	9,59	565	2,29	5,00	16,00	7,1		7-10:ad 7-11:ad
9	9,21	1083	1,55	4,42	16,15	13,1		7-12:ad 8-9:*
10	8,76	969	2,42	4,78	77,80	11,1		8-10:* 8-11:*
11	8,48	756	,95	6,10	15,80	8,4		8-12:* 9-10:*
12	8,54	706	,79	6,60	11,87	7,9		9-11:* 9-12:*
	8,90	4196	1,79	4,42	77,80	48,9		10-11:*

* : İstatistiksel olarak anlamlı fark var (p<0.05)

ad : İstatistiksel olarak anlamlı değildir (p>0.05)

Kız öğrencilerinin yaş gruplarına göre otuz metre koşu test değerleri karşılaştırıldığında 7-10, 7-11 ve 7-12 yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı (p>0.05). Diğer gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu (p<0.05).

Tablo 11. Yaş gruplarına göre sekiz koşusu test değerlerinin karşılaştırılması-erkek öğrenciler
(Table 11. Comparison of values of eight running test according age-boy students)

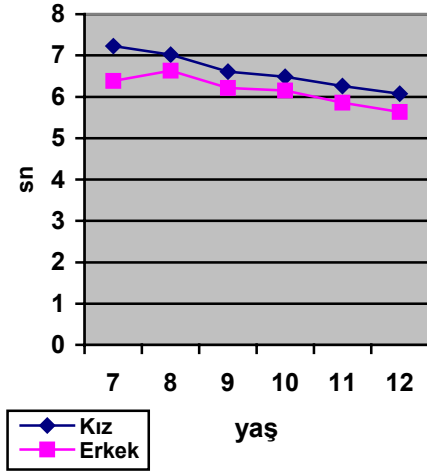
YAŞ	Mean (Sn)	N	SD	Min.	Max.	%	F	Anlamlılık
7	8,57	113	2,05	5,20	14,40	1,3	57.50	7-8:ad 7-9:ad
8	8,94	628	2,11	4,35	17,06	7,4		7-10:ad 7-11:*
9	8,71	1065	1,49	4,96	16,00	12,2		7-12:* 8-9:*
10	8,28	1141	1,10	4,45	16,00	12,4		8-10:* 8-11:*
11	8,13	820	,95	5,02	12,02	8,7		8-12:* 9-10:*
12	7,99	875	,84	5,55	11,99	9,2		9-11:* 9-12:*
	8,39	4642	1,38	4,35	17,06	51,1		10-11:ad 10-12:*
								11-12:ad

* : İstatistiksel olarak anlamlı fark var (p<0.05)

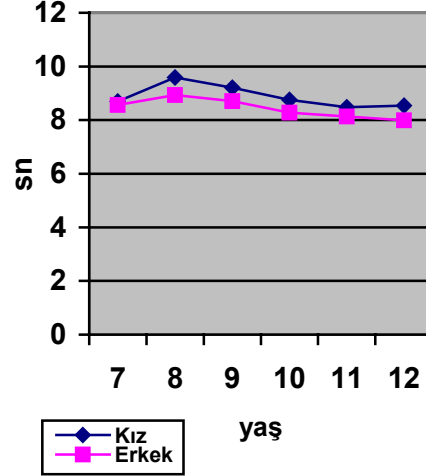
ad : İstatistiksel olarak anlamlı değildir (p>0.05)

Erkek öğrencilerinin yaş gruplarına göre otuz metre koşu test değerleri karşılaştırıldığında 7-8, 7-10, 7-9, 10-11 ve 11-12 yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmadı ($p>0.05$). Diğer gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($p<0.05$).

Grafik 1: 30 m koşu testi
(Chart 1: 30 m running test)

Grafik 2: 8 koşusu testi
(Chart 2: 8 running test)

5. TARTIŞMA (DISCUSSION)

Bu araştırmada 7-12 yaş grubu kız ve erkek öğrencilere 30 metre ve Sekiz koşu testleri uygulanmıştır. Cinsiyete ve yaşa göre bu iki testin değerleri karşılaştırılmıştır. 30 metre testi sürat ve sekiz testi beceri özelliklerini ölçmeye yönelik testlerdir. Sürat anaerobik güç ve kas kuvveti ile pozitif ilişkisi olan bir motorsal özelliktir. Beceri özelliği ise çabukluk, sürat, kuvvet, esneklik ve ritim gibi bir çok motorsal ve koordinatif özelliklerini içine alan bir kavramdır.

İlköğretim yıllarında (7-12 yaş) büyüme ve gelişme 5 yaşına kadar olan büyüme ve gelişme kadar hızlı değil, daha yavaş olmaktadır. Bu nedenle 7-12 yaş arası yeni motor becerileri öğrenmek için mükemmel bir dönemdir ve bu dönemde yeni motor becerileri daha fazla ve daha çabuk öğrenilmektedir [15, 16]. Bu dönemde motorsal ve koordinatif özelliklerin düzeyleri ve gelişimleri sadece yaşa bağlı değil aynı zamanda cinsiyete de bağlıdır. Erkek ve kız çocuklarda motorsal ve koordinatif özelliklerin gelişimi farklılık göstermektedir. Çocukluk ve ergenlik döneminde değişiklik gösteren büyüme ve gelişme özellikleri, çocuk sporcuların fizyolojik standartlarının oluşturulmasında ve yetenek seçiminde dikkate alınmalıdır [9].

Anaerobik güç sürat ve beceri özellikleri ile pozitif ilişki göstermektedir. Anaerobik güç, mutlak ve göreceli değerler açısından büyüme ve gelişmeye paralel olarak artar [10 ve 14]. Anaerobik performanstaki artışın en hızlı olduğu dönem, iki cinsiyette de 9-15 yaşları arasındadır [12]. Anaerobik performansın belirleyicilerinden biri de iskelet yaşıdır [14]. 7-12 yaş erkek ve kız çocuklar üzerinde yapılan bir çalışmada, hız, güç ve koordinasyon gerektiren sıçrama, sprint ve fırlatma aktivitelerindeki gelişim sürecinde iskelet yaşının önemli rolü olduğu gösterilmiştir. Çocuklar bu temel becerilerde uygun hareket biçimlerini ortalama 6-7 yaşlarında kazanmakta ve çocukluk dönemi boyunca kazandıkları yaş ve deneyimle bu becerilerdeki gelişimleri devam ettirmektedir [17]. Güç ve hız gerektiren (sprint vb) aktivitelerde erkeklerde ergenlikle beraber hızlı gelişim görülmesine

karşın, kızlarda 13-14 yaşlarından sonra artış görülmemektedir. Erkekler özellikle ergenlik dönemlerinde hız gerektiren fiziksel aktivitelerde kızları geçmekte ve yaşla beraber aradaki fark artmaktadır [18,19]. Sprint, koordinasyon ve güç gerektiren fiziksel aktivitelerdeki performans ile iskelet yaşı arasında, kız çocuklarda negatif, erkek çocuklarda pozitif ilişki bulunmaktadır [19]. Koşar ve Demirel'e [9] göre büyüme sırasındaki çocuklarda kas kitlesi, kas kuvveti, kuvvette dayanıklılık, kas-sinir ve reaksiyon süresi gelişimi, kasın metabolik yapısı ve vücut boyutları artmaktadır. Buna bağlı olarak da anaerobik kapasitede ve sürat özelliğinde artış meydana gelmektedir. Aynı araştırmacılar, çocuklarda kas kuvveti iki cinsiyette de yaşla birlikte artış göstermektedir ve bunun en temel nedenlerinin, vücut ağırlığı ve boy uzamasına bağlı artan kas kitlesi olduğunu ifade etmektedirler.

Araştırmamızda 30 metre testinde 7, 8, 9, 10, 11 ve 12 yaş kız öğrencilerinin ortalama değerleri sırasıyla 7.23 sn, 7.02 sn, 6.61 sn, 6.48 sn, 6.28 sn ve 6.07 sn, aynı yaşlardaki erkek öğrencilerinin değerleri ise sırasıyla 6.38 sn, 6.63 sn, 6.21 sn, 6.15 sn, 5.86 sn ve 5.63 sn olarak ölçüldü. Sekiz koşusu testinde 7, 8, 9, 10, 11 ve 12 yaş kız öğrencilerinin ortalama değerleri sırasıyla 8.69 sn, 9.59 sn, 9.21 sn, 8.76 sn, 8.48 sn ve 8.54 sn, aynı yaşlardaki erkek öğrencilerinin değerleri ise sırasıyla 8.57 sn, 8.94 sn, 8.71 sn, 8.28 sn, 8.13 sn ve 7.99 sn olarak ölçüldü. Değerlere baktığımızda yaşla birlikte hem erkek hem de kız öğrencilerde 30 m koşusu değerleri iyileşmektedir. Sekiz koşusu testinde ise erkek ve kız öğrencilerde birer istisna ile yine yaşla birlikte artmaktadır. Bu istisnalar, 8 yaş erkek öğrencilerin sekiz koşusundaki ortalama değerleri 7 yaşındakilere göre daha kötüdür. Aynı testte 12 yaş kız öğrencilerinin ortalama değerleri 11 yaş kız öğrencilerine göre daha kötüdür. Bu durum, çocukluk döneminde de kız ve erkek öğrencileri arasında büyüme, gelişme, motorsal ve koordinatif özellikler farklılıkları olarak açıklanabilir. Özellikle kız öğrencilerin 12 yaşlarında artık yavaş yavaş ergenlik dönemine girmekte ve bu nedenle vücut yağ ağırlığında artış, vücut yapısındaki değişiklikler koordinasyon ve beceri özelliğini azalttığı şeklinde açıklayabiliriz.

Sonuç olarak, 7-12 yaş çocukluk döneminde hız, koordinasyon, beceri ve kuvvet yaşa ve cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Bu farklılık yaşla birlikte doğru orantılıdır ve cinsiyete göre karşılaştırma yapıldığında erkekler lehine bulunmuştur. Elde edilen sonucun bu alandaki literatüre uygun olduğu görülmektedir.

Olimpiyatlar için Sporda yetenek Seçimi ve Spora Yönlendirme Projesi kapsamında tüm illerde gerçekleştirilmiş olması gereken ölçüm sonuçlarının bu araştırmaya benzer şekilde değerlendirilmesi önerilmektedir. Böylece 7-12 yaş grubunun bazı motorsal özelliklerinin ulusal normları belirlenebilir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. T.C.Başbakanlık G.S.G.M.11.10.2005 tarih ve 2756 sayılı Genelge/73.
2. G.S.G.M. Eğitim Dairesi Başkanlığı, (2005). Olimpiyatlar İçin Sporda Yetenek Seçimi ve Spora Yönlendirme Projesi, Yayın No:170, Ankara, 17.
3. Özer, K., (1993). Antropometri, "Sporda Morfolojik Planlama" Kazancı Matbaacılık; İSTANBUL, 126.
4. Mengütay, S., Demir, A., and Coşan, F., (2001). Türkiye'de Çocukların Fiziksel Uygunluk Normlarının Belirlenmesi ve Spora Yönlendirme Projesi, Türkiye'de Spora ve Sporcuyla yönelik Yeni Bilimsel Yöntem ve Projelerin Tespiti ile ilgili Üniversiteler II.Toplantı Kitabı, Çukurova Üniversitesi, Adana, 339.

5. Zorba, E. ve Ziyagil, M.A., (1995). Vücut kompozisyon ve ölçüm metotları, Gen Matbaacılık; Ankara, 134.
6. Zorba, E., (1999). Herkes İçin Spor ve Fiziksel Uygunluk, G.S.M.S.Eğitim Dairesi, Ankara, 97.
7. Özer, K. ve ark., (1991). Türk Çocuklarının Fiziksel Uygunluklarının Belirlenmesi, Türkiye'de Spora ve Sporcuya yönelik Yeni Bilimsel Yöntem ve Projelerin Tespiti ile ilgili Üniversiteler III.Toplantı Kitabı, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, 365.
8. Muratlı, S., (1997). Çocuk ve Spor. Bağırhan Yayınevi, Ankara, ss:174-178.
9. Koşar, N.S. ve Demirel, H., (2004). Çocuk sporcuların fizyolojik özellikleri. Acta Orthop. Traumatol Turc, 38 Suppl 1: 1-15.
10. Boisseau, N. and Delamarche, P., (2000). Metabolic and hormonal responses to exercise in children and adolescents. Sports Med; 30: 405-22.
11. Inbar, O. and Bar-Or, O., (1986). Anaerobic characteristics in male children and adolescents. Med Sci Sports Exerc. 18: 264-9.
12. Saavedra, C., Lagasse, P., Bouchard, C., and Simoneau, J.A., (1991). Maximal anaerobic performance of the knee extensor muscles during growth. Med Sci Sports Exerc. 23:1083-9.
13. Singh, H., Joon, D.S., and Kooner, K., (1987). Development of motor abilities of trained Indian boys of 9-16 years of age. Br J Sports Med. 21:34-5.
14. Falgairette, G., Bedu, M., Fellmann, N., Van-Praagh, E., and Coudert, J., (1991). Bio-energetic profile in 144 boys aged from 6 to 15 years with special reference to sexual maturation. Eur J Appl Physiol Occup Physiol. 62:151-6.
15. Pangrazi, R.P., (2004). Dynamic Physical education for elementary school children. Fourteenth Edition, pp:24.
16. Katzmarzyk, P.T., Malina, R.M., and Beunen, G.P., (1997). The contribution of biological maturation to the strength and motor fitness of children. Ann Hum Biol. 24:493-505.
17. Malina, R.M. and Bouchard, C., (1991). Growth, maturation and physical activity. Champaign, IL: Human Kinetics Publishers.
18. Eisenmann, J.C. and Malina, R.M., (2003). Age and sex-associated variation in neuromuscular capacities of adolescent distance runners. J Sports Sci. 21:551-7.
19. Beunen, G. and Malina, R.M., (1988). Growth and physical performance relative to the timing of the adolescent spurt. Exerc Sport Sci Rev. 16:503-40.